ECLI:LV:AT:2025:1103.A420146123.13.L

Lieta Nr. A420146123, SKA-642/2025

Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Senāts

RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS

Rīgā 2025.gada 3.novembrī

[1] Senātā saņemta pieteicēja /Persona A/ kasācijas sūdzība par Administratīvās apgabaltiesas 2025.gada 23.aprīļa spriedumu, ar kuru noraidīts pieteicēja pieteikums par Rīgas valstspilsētas pašvaldības domes priekšsēdētāja 2023.gada 17.marta lēmuma Nr. RD-23-54-ap atcelšanu daļā par nekustamā īpašuma nodokļa paaugstinātās likmes piemērošanu periodā no 2023.gada 1.janvāra līdz 28.februārim.

Apgabaltiesa pievienojās rajona tiesas sprieduma argumentācijai un atzina, kaiestādei atbilstoši Rīgas domes 2015.gada 28.aprīļa saistošo noteikumu Nr. 146 „Rīgas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas saistošie noteikumi” 13.^{1}punktam bija pamats būvi klasificēt kā vidi degradējošu. Tādējādi bija iestājušies Rīgas domes 2015.gada 9.jūnija saistošo noteikumu Nr. 148 „Par nekustamā īpašuma nodokli Rīgā” (turpmāk – saistošie noteikumi Nr. 148) 10.punktā paredzētie priekšnoteikumi paaugstinātas nekustamā īpašuma nodokļa likmes piemērošanai.

[2] Pieteicējs norāda, ka, tā kā divas pieteicēja lietas ir izskatījusi tiesa tādā pašā sastāvā, tas dod pamatu apšaubīt tiesas objektivitāti.

Šāds arguments nav pamatots. Senāts, interpretējot Administratīvā procesa likuma tiesību normas par tiesneša atstatīšanos un noraidīšanu, jau iepriekš atzinis, ka likumā noteiktais liegums tiesnesim piedalīties lietas izskatīšanā ir saistīts vienīgi ar tās pašas lietas atkārtotu izskatīšanu tajā pašā vai citā tiesas instancē. Apstāklis, ka tiesnesis ir skatījis citas izskatāmajai lietai līdzīgas lietas tajā pašā vai zemākā instancē, nav pamats tiesnesim atstatīties no lietas izskatīšanas vai noraidīt tiesnesi (sal. *Senāta 2019.gada 9.septembra rīcības sēdes lēmuma lietā Nr. SKA-766/2019,ECLI:LV:AT:2019:0909.A420281214.11.L, 4.punkts*). Līdz ar to apstāklis, ka tiesa iepriekš tādā pašā sastāvā izskatījusi lietu ar tiem pašiem procesa dalībniekiem par līdzīgiem tiesiskiem vai faktiskiem apstākļiem, nerada pamatu uzskatam par personiski ieinteresētu vai aizspriedumainu lietas izskatīšanu.

[3] Kasācijas sūdzībā norādīts, ka spriedums taisīts, pārkāpjot Administratīvā procesa likuma 247.panta pirmo daļu un Administratīvā procesa likuma 251.panta piekto daļu, jo apgabaltiesa kļūdaini pievienojusies zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai un būtiskos aspektus vērtējusi kļūdaini, kā arī vispār nav vērtējusi pieteikumā ietverto juridisko un faktisko pamatojumu. Pieteicējs uzskata, ka lēmums par būves klasificēšanu kā vidi degradējošu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 1.panta trešās daļas 3.punktu ir pārsūdzams kā starplēmums, kas skar būtiskas personas tiesības vai tiesiskās intereses vai būtiski apgrūtina to īstenošanu.

Senatoru kolēģija konstatē, ka pieteicējs kasācijas sūdzībā būtībā atkārto pieteikumā un apelācijas sūdzībā norādītos argumentus. Šie argumenti skrupulozi vērtēti apgabaltiesas spriedumā, uz tiem ir sniegtas izvērstas un tiesību normās un judikatūras atziņās balstītas atbildes. Lai arī tiesas spriedumā norādītās judikatūras atziņas ir taisītas par šobrīd spēku zaudējušām tiesību normām, tiesa pretēji pieteicēja viedoklim tās bija tiesīga izmantot, jo

pēc būtības regulējums nav mainījies. Senatoru kolēģija arī nekonstatē, ka tiesa būtu atzinusi, ka piemērotā paaugstinātā nekustamā īpašuma nodokļa likme ir kvalificējama kā sods.

[4] Pieteicējs iebilst pret Senāta sniegto tiesību normu interpretāciju, kas izmantota pārsūdzētajā apgabaltiesas spriedumā. Vienlaikus pieteicējs nenorāda tādus apsvērumus, kuru dēļ būtu pamats pārskatīt judikatūras atziņas. Minētais ir attiecināms arī uz pieteicēja norādēm, ka atbilstoši saistošo noteikumu Nr. 148 15. un 16.punktam lēmums, ar kuru būve atzīta par vidi degradējošu, ir administratīvais akts. Atbilde gan uz šo argumentu, gan uz argumentu par pieteicēja tiesībām uz taisnīgu tiesu jau ir sniegta Senāta 2025.gada 23.maija rīcības sēdes lēmumā lietā Nr. SKA-246/2025,ECLI:LV:AT:2025:0523.A420114023.11.L. Senatoru kolēģija papildus norāda: arī tas, ka pieteicējam lēmumu par būves klasificēšanu par vidi degradējošu ērtāk būtu apstrīdēt un pārsūdzēt atsevišķi un ka tādējādi tiktu atlikts nodokļa samaksas pienākums, nenorāda uz tiesību uz taisnīgu tiesu un kasācijas sūdzībā minēto vispārīgo tiesību principu pārkāpumu.

[5] Pieteicēja ieskatā apgabaltiesa kļūdaini pievienojusies vairākiem rajona tiesas secinājumiem, piemēram, ka pieteicējs kā alternatīvu savu tiesību aizstāvībai varēja izmantot Administratīvā procesa likumā paredzētos pagaidu aizsardzības līdzekļus. Taču pieteicējs neizskaidro, kādas tiesību normas tiesa ir pārkāpusi un kā tas ir ietekmējis lietas iznākumu. Pieteicēja vispārīga nepiekrišana tiesas secinājumiem un lietas iznākumam pati par sevi nenorāda uz tiesību normu pārkāpumu.

[6] Pieteicējs kasācijas sūdzībā pēc būtības apstrīd to, ka būve ir atzīstama par vidi degradējošu.

Šajā sakarā senatoru kolēģija atgādina, ka kasācijas instances tiesa neizskata lietu pēc būtības, tātad nepārbauda un nevērtē lietas apstākļus un pierādījumus. Tas nozīmē, ka uz lietas apstākļu pārvērtēšanu vērstie kasācijas sūdzības argumenti kasācijas instances tiesā nav pieļaujami un nerada pamatu kasācijas tiesvedības ierosināšanai. Šādu pamatu nerada arī pieteicēja apsvērumi par iestādes rīcības atbilstību tiesību normām, jo kasācijas instances tiesa pārbauda zemākas instances tiesas, nevis iestādes rīcības atbilstību tiesību normām. Vienlaikus senatoru kolēģija konstatē, ka tiesa ir vispusīgi novērtējusi lietas apstākļus un pierādījumus un ir atbildējusi uz pieteicēja apsvērumiem par būves atzīšanu par vidi degradējošu.

[7] Pieteicējs norāda, ka apgabaltiesa nav vērtējusi argumentu, ka viņam nekustamā īpašuma nodoklis ar paaugstinātu likmi aprēķinātsarī par 2022.gada pēdējiem četriem mēnešiem, pieteicējs to ir pārsūdzējis un ir ierosinātaadministratīvā lieta Nr. A420114023.

Var piekrist, ka atbilde uz šo argumentu tiesas spriedumā nav sniegta. Taču pieteicējs nav izskaidrojis, kā tas ir ietekmējis konkrētās lietas iznākumu. Tā var būt, ka viens apstāklis (izskatāmajā gadījumā – vidi degradējoša būve) tiek vērtēts vairākās tiesvedībās, tomēr tas nenorāda uz kādu tiesību normu pārkāpumu. Par pretējo neliecina arī pieteicēja hipotētiskie nākotnes pieņēmumi citstarp par *res judicata* principu.

[8] Kasācijas sūdzībā norādīts, ka ir nepareizs tiesas secinājums, ka nav konstatējams vienlīdzības principa pārkāpums. Pieteicējs uzskata, ka šāda pārkāpuma konstatēšanai tiesai no iestādes bija jāpieprasa papildu informācija, ko tiesa nav darījusi, tādējādi pārkāpjot arī objektīvās izmeklēšanas principu.

Pārbaudot lietas materiālus, senatoru kolēģija nekonstatē, ka pieteicējs lietas izskatīšanas gaitā tiesai būtu lūdzis izprasīt no iestādes kasācijas sūdzībā norādīto informāciju. Apstāklis, ka tiesa pieteicēja ieskatā pierādījumus nav vākusi pēc savas iniciatīvas, nenozīmē, ka tādējādi tiesa ir pārkāpusi objektīvās izmeklēšanas principu. Šis princips prasa, lai tiesa vispusīgi noskaidro lietas izlemšanai būtiskos apstākļus, tostarp, ja nepieciešams, pati savāc pierādījumus vai dod norādījumus procesa dalībniekiem par pierādījumu iesniegšanu. Tomēr no objektīvās izmeklēšanas principa neizriet tiesas pienākums mērķtiecīgi rīkoties tā, lai lietas izskatīšanā apstiprinātu lietas dalībnieka uzturēto pozīciju (piemēram, *Senāta 2021.gada 12.marta sprieduma lietā Nr. SKA-49/2021,ECLI:LV:AT:2021:0312.A420177016.8.S, 14.punkts* un tajā minētie nolēmumi).

[9] Apkopojot minēto, senatoru kolēģija atzīst, ka kasācijas sūdzības argumenti nerada šaubas par tiesas sprieduma tiesiskumu, kasācijas sūdzībā norādītajos tiesību normu piemērošanas jautājumos ir izveidojusies judikatūra un pārsūdzētais spriedums tai atbilst. Līdz ar to kasācijas tiesvedības ierosināšana ir atsakāma.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 338.panta otro daļu un 338.[1]panta otrās daļas 1. un 2.punktu, senatoru kolēģija

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar /Persona A/ kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2025.gada 23.aprīļa spriedumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senatore D. Makarova Senatore Dz. Amerika Senatore L. Konošonoka